

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/128/2015
Identifikačné číslo spisu: 1008200955
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:1008200955.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1./ O. A., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom G.. D. XXX/XX, R., právne zastúpená Mgr. Karlom Belatkom, advokátom so sídlom Farní 4, Jihlava, 2./ H. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, R., 3./ M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom G.. D. XXX/XX, R., proti žalovanej: Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, so sídlom Prievozská 30, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3520/OIPK-814/05-Vě/370630105 zo dňa 27.09.2005, o odvolaní žalobkyne v 1./ rade proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/130/2008-163 zo dňa 31.10.2013 a o odvolaní žalobkyne v 1./ rade proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/130/2008-166 zo dňa 31.10.2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/130/2008-163 zo dňa 31. októbra 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/130/2008-166 zo dňa 31. októbra 2013 z r u š u j e.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením č. k. 11S/130/2008-163 zo dňa 31.10.2013 Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) v zmysle § 250d ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie z dôvodu nesplnenia podmienok konania podľa § 103 O.s.p., a to že žalobkyňa 1./ rade nebola právne zastúpený podľa § 250a O.s.p..

V odôvodnení krajský súd uviedol, že v danej veci zo spisu nevyplyvalo, že by žalobkyňa mala právnické vzdelanie, preto bola krajským súdom dňa 12.09.2013 vyzvaná na predloženie splnomocnenia pre zvoleného advokáta na zastupovanie v predmetnom konaní podľa § 250a O.s.p. pod následkom zastavenia konania podľa § 250d ods. 3 O.s.p., pričom výzva bola žalobkyni doručená dňa 18.09.2013 a súdom určená lehota márne uplynula dňa 30.09.2013. Žalobkyňa v súdom určenej lehote a ani do

rozhodnutia súdu (s prihladením na jej žiadosť o predĺženie termínu zo dňa 27.09.2013) plnú moc udelenú právnomu zástupcovi (advokátovi) nepredložila. Pre nesplnenie zákonnej podmienky obligatorného zastúpenia v konaní správneho súdnictva bolo potrebné postupovať podľa § 250d ods. 3 O.s.p. a konanie zastaviť pre procesnú prekážku, ktorá bráni súdu vecne rozhodnúť o podanej žalobe. Ďalej krajský súd uviedol, že predmet konania odpadol, keďže návrhu žalobcu súd vyhovel a rozhodnutie, ktoré žiadal žalobca doručiť (uvedené v záhlaví uznesenia), mu bolo žalovaným doručené dňa 26.02.2010.

Napadnutým uznesením č. k. 11S/130/2008-166 zo dňa 31.10.2013 krajský súd nepripustil vstup žalobkyne do konania na miesto doterajšieho žalobcu z dôvodu, že nie sú splnené podmienky na pripustenie zmeny účastníka konania v konaní správneho súdnictva na strane žalobcu podľa § 250 ods. 5 a § 92 ods. 2 a ods. 3 O.s.p., nakoľko podľa predložených dokladov právna skutočnosť nastala po začatí konania (žaloba podaná na súd 04.07.2008 a návrh na zámenu žalobcu podaný 16.03.2010), avšak nejde o univerzálnu sukcesiu, teda účinok právnej skutočnosti nenastal z titulu dedenia, ale právnym titulom bol darovací úkon pôvodného žalobcu na obdarovanú O. A. (žalobkyňa v 1./ rade), teda ide o singulárnu sukcesiu a nedochádza k procesnému nástupníctvu priamo zo zákona. Vychádzajúc z ust. § 250 ods. 5 O.s.p. v konaní správneho súdnictva návrh žalobcu v danej veci nebol doručený súdu v lehote podľa § 250b ods. 1 O.s.p., t.j. do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správnym orgánom.

Proti vyššie uvedeným uzneseniam podala žalobkyňa v 1./ rade v zákonnej lehote dňa 19.12.2013 odvolanie, ktorým sa domáhala ich zrušenia a vrátenia veci na nové prejednanie a rozhodnutie. V odvolaní žalobkyňa v 1./ rade uviedla, že nesúhlasí s tým, že predmet konania odpadol, nakoľko predmetom sporu bolo nielen doručenie napadnutého rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa, ale aj preskúmanie jeho zákonnosti. Čo sa týka zastavujúceho dôvodu, a to nedostatku obligatorného právneho zastúpenia, žalobkyňa v 1./ rade v odvolacej lehote doplnila plnú moc pre advokáta Mgr. Karla Belatku na jej zastupovanie v predmetnom konaní.

Žalovaný sa podaním zo dňa 23.01.2014 vyjadril k podanému odvolaniu s tým, že podľa jeho názoru uvedená žaloba nesúvisí s obsahom a formou integrovaného povolenia č. 3520/OIPK-814/06-Ve/370630105 zo dňa 27.09.2005, ale žalobcovi sa jedná o vysporiadanie majetkovoprávných vzťahov. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby si žalobca riešil majetkovoprávne vzťahy v občianskom súdnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutia krajského súdu a dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu o nepripustení vstupu žalobkyne v 1./ rade do konania je potrebné zrušiť a uznesenie o zastavení konania je potrebné takisto zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p..

Z obsahu súdneho spisu mal najvyšší súd preukázané, že podaním zo dňa 16.03.2010, doručeným krajskému súdu toho istého dňa, opatrovník pôvodného žalobcu oznámil súdu, že tento stratil svoju aktívnu legitímáciu, lebo na základe darovacej zmluvy došlo k právoplatnej zmene vlastníctva k nehnuteľnostiam, ktorých sa konanie týka, a žiadal, aby súd v zmysle § 92 ods. 3 O.s.p. vyhovel návrhu na zmenu žalobcu tak, že pristupujúcim účastníkom (žalobcom) bude O. A., nová vlastníčka predmetných nehnuteľností. K uvedenému podaniu bol pripojený geometrický plán, kópia katastrálnej mapy, kópia výpisu z LV č. XXX, kópia rozsudku Okresného súdu v Leviciach č. k. 8P 113/2009 - 19 zo dňa 10.06.2009 o schválení právneho úkonu opatrovníka M. A. - darovacej zmluvy zo dňa 30.04.2009. Napadnutým uznesením č. k. 11S/130/2008-166 zo dňa 31.10.2013 krajský súd nepripustil vstup žalobkyne do konania na miesto doterajšieho žalobcu z dôvodu, že nie sú splnené podmienky na pripustenie zmeny účastníka konania v konaní správneho súdnictva na strane žalobcu podľa § 250 ods.

5 a § 92 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.. Uznesením č. k. 11S/130/2008-163 zo dňa 31.10.2013 krajský súd v zmysle § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil konanie pre nesplnenie podmienky povinného právneho zastúpenia a odpadnutie predmetu konania.

Podľa § 92 ods. 2 O.s.p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

Podľa § 92 ods. 3 O.s.p. súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

V zmysle § 92 ods. 2 a ods. 3 O.s.p. pre pripustenie zmeny účastníka je potrebné rozhodnutie súdu, keďže sa jedná o prípad singulárnej sukcesie, kde na rozdiel od sukcesie univerzálnej, nedochádza k procesnému účastníctvu priamo zo zákona. Súd návrhu vyhovie, ak sú kumulatívne splnené všetky zákonné podmienky; a to návrh osoby na to oprávnenej, preukázanie skutočností, ktoré spôsobili prevod alebo prechod práv, o ktorých sa koná, ktoré súd skúma, či skutočne nastali, tak ako to vyžaduje § 92 ods. 2 O.s.p. a súhlas toho, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa. K zmene účastníka konania dochádza právoplatnosťou uznesenia o pripustení tejto zmeny, nestačí, aby konajúci súd iba v záhlaví rozhodnutia označil účastníka, ktorý má do konania vstúpiť na strane žalobcu.

V predmetnom prípade však došlo v priebehu konania dňa 03.10.2010 k úmrtiu pôvodného žalobcu, nesvojprávneho M. A., nar. XX.XX.XXXX. Dňom 03.10.2010 teda došlo k procesnému nástupníctvu priamo zo zákona, ide o univerzálnu sukcesiu, pri ktorej účinok právnej skutočnosti nastal z titulu dedenia. O uvedenej skutočnosti nie je potrebné rozhodovať samostatným rozhodnutím, ale príslušný súd bez ďalšieho pokračuje v konaní s právnymi nástupcami poručiťľa, ktorými sú v danom prípade žalobcovia v 1./ až 3./ rade.

Na základe vyššie uvedenej právnej skutočnosti sa žalobkyňa v 1./ rade dňom 03.10.2010 stala účastníčkou predmetného konania. Vzhľadom k tomu, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a uznesením č. k. 11S/130/2008-166 zo dňa 31.10.2013 nepripustil vstup žalobkyne v 1./ rade do konania (v ktorom sa stala účastníčkou konania zo zákona už 03.10.2010), odvolací súd uvedené uznesenie krajského súdu v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. zrušil.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd konštatuje, že prvostupňový súd nekonal so všetkými účastníkmi súdneho konania, čím účastníkom konania svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, preto bolo potrebné rozhodnutie krajského súdu o zastavení konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Úlohou krajského súdu v ďalšom postupe bude rozhodnúť znovu o veci samej za účasti všetkých účastníkov konania, teda aj žalobcov v 2./ a 3./ rade, pričom bude potrebné dbať na splnenie podmienok konania v správnom súdnictve (§ 250a O.s.p.), až následne posúdiť existenciu dôvodov pre zastavenie konania.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 246c ods. 1 vety prvej v spojení s § 224 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.